

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

FAX

Sayı: B.07.1.GİB.0.06.62/155.01.03.01- 46

Konu:

21.09.2011*088209

TCDD Genel Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Başkanlığı
Gar/ ANKARA

İlgi: 04.04.2011 tarih ve 2011/219-3 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ve ekinin incelenmesinden, TCDD Haydarpaşa Liman İşletmesinde yapılan incelemede, 05.02.2000 tarihinden itibaren 4485 sayılı Gümrük Kanununda ordino düzenlenmesi zorunlu olmadığı halde gemi acentelerinin ordino düzenlemeye devam ettiği, ancak arka yüzünde eşyayı teslim alan hanesine eşya sahibinin artık imza atmadığı ve pul yapıştırmadığı, eşya sahibinin çıkış kontrol fişini imzaladığı, bir süre bu şekilde devam edildikten sonra gemi acentelerinin bu kez konşimentonun fotokopisini çektirip arka yüzüne "stikır" tabir edilen bir etiket yapıştırıp imzalayarak eşya sahibine verdiği, stikır yapıştırılan söz konusu konşimento fotokopilerinin Gümrük Müdürlüklerince ve sahadaki gümrük elemanlarınca işlem görmemesine rağmen, eşya sahibince TCDD Haydarpaşa Liman İşletmesi görevlilerine ibraz edildiği, limanda eşyaya verilen hizmetler için ücret tahakkuku ve tahsili yapan birimler ile ambar çıkış kapısı arasındaki haberleşme ve kontrol işlemleri bilgisayar üzerinden yapıldığı halde, Liman İşletmesi görevlilerinin ordinodan kalma bir alışkanlıkla "stikırlı belge" üzerine imza, kaşe, işaret, mühür koyduğu, belgenin bu şekilde bilgisayardaki işlemlere paralel olarak sadece ek iç kontrol işlevi gördüğü ve limanda gemi dosyalarına eklenerek saklandığı ancak ordinoda olduğu gibi eşyayı teslim alan eşya sahibi ya da temsilcisinin imzasını taşımadığı belirtilerek, bugüne kadar düzenlenmiş olan stikırlı belgelerin damga vergisine tabi olup olmadığı ile tabi ise geçmişte düzenlenmiş olan belgelere ait verginin ne şekilde ödenmesinin sağlanacağı ile bu belgelerin bundan sonra ibrazı halinde liman işletme memurlarınca kabul edilmeyerek uygulamaya yön verilmesi hususunda görüş sorulduğu anlaşılmıştır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların damga vergisinin kişiler tarafından ödeneceği; 4 üncü maddesinde, bir kâğıdın tabi olacağı verginin tayini için o kâğıdın mahiyetine bakılacağı ve buna göre tabloda yazılı vergisinin bulunacağı, kâğıtların mahiyetlerinin tayininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tanzimün ettiği hüküm ve manaya bakılacağı; 27 nci maddesinin son fıkrasında, bankalar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve iştirakleri ile 22 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunanların, vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş kâğıtları usulüne uygun olarak vergi ve cezası ödenmedikçe işleme koyamacağı, vergi ve cezası ödenmeden bu kâğıtları işleme koyan kişi ve kuruluşlardan, kâğıdın mükelleflerinden alınacak ceza tutarınca ayrıca ceza alınacağı hükmü bulunmaktadır.

R.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "III. Ticari işlemlerde kullanılan kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında konşimentoların 4 YTL, 2/e fıkrasında, ordinoların 0,50 YTL maktu damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere maktu damga vergisi tutarları, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun III/1-b fıkrasındaki kağıtlar için 5,90 TL, III/2-e fıkrasındaki kağıtlar için ise 0,55 TL olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde,

1- Konşimentolar damga vergisine tabi olup, konşimento fotokopilerinin ilgili acentalar tarafından stikır yapıştırılarak imzalanmak suretiyle düzenlenmeleri halinde konşimento olarak Kanuna ekli (1) sayılı tablonun III/1-b fıkrası uyarınca, gümrük mevzuatı kapsamında zorunlu olup olmadığına bakılmaksızın düzenlenen ordinoların da Kanuna ekli (1) sayılı tablonun III/2-e fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması ve söz konusu kağıtlara ait damga vergisinin mükelleflerince ödenmesi gerekmektedir.

2- 488 sayılı Kanununun 27 nci maddesi gereğince, Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunması gereken TCDD Liman İşletmelerinin, eşya sahipleri tarafından kendilerine ibraz edilen damga vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş olan mahiyeti itibarıyla damga vergisine tabi tutulması gereken yukarıda belirtilen kâğıtları, usulüne uygun olarak vergi ve cezası ödenmedikçe işleme koymaması gerekmektedir. Vergi ve cezası ödenmeden bu kâğıtların işleme konulması halinde, anılan liman işletmelerinden kâğıdın mükelleflerinden alınacak ceza tutarınca ayrıca ceza alınması gerekeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Başkan a.

Osman DERELI
Gelir İdaresi Grup Başkanı